

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 7 (1791) 1992 m. vasario mėn. 25 d.

XXXVII METAI

Melbourne

LIETUVA - DIEVO NAMAI

Lūginėje Palaimintajam

Kaitri liepos mėnesio saulė sukviėtė būrius maldininkų, kurie iš visų Lietuvos kampelių rinkosi į Marijampolę. Čia liepos 7-14 d. vyko palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio garbei skirtos iškilmės.

Šeštadienis - liepos 13-ji - jaunimo diena. Iškilmingą sumą koncelebruoja Vilkviškio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Juozas Žemaitis su būreliu kunigų. Pirmąjį skaitinį skaito Lietuvos ateitininkų federacijos pirm. prof. Arvydas Zygas. „Stai ateinu, Dieve, įvykdyti tavo valią“, - ryžtingai nuskamba atliepiamoji psalmė. Po evangelijos vysk. J. Žemaitis savo pamoksle kviečia jaunimą ir visus susirinkusius gyventi santarvėje, meilėje, kurios pavyzdį mums pal. arkiv. Jurgis. Aukojimas. Prie altoriaus artinasi vaikai, nešdami auką - gėles. Tai jų gražios, nekaltos vaikystės simbolis. Moksleiviai neša savo dovanas: saulę kryžių ir žvakes. Saulė simbolizuoja žinias, mokslo šviesą, kryžius-gyvenimo įprasminimą ir žvakės - ryžtą aukotis. Atnešamas ir lietuviškos duonos kepalas, skirtas numalšinti kūno alkį. Pagaliau artinasi kunigų seminarijos auklėtiniai nešdami šventajai Aukai skirtą duoną ir vyną.

Po sumos jaunimo būrys, vadovaujamas kun. Ričardo Repšio MIC, giedodamas ir dainuodamas įžygiuoja į Lūginės kaimą - Palaimintojo tėviškę. Prie jaunimo prisijungia suaugę ir vaikai. Lūginėje, toje vietoje, kur kadaise buvo Matulaičių sodyba, pašventinamas atstatytas kryžius. Po kryžiaus šventinimo apeigų

Jadvyga Rimkevičiūtė
Marijampolė

jaunimas glaudžiu ratu apsupa naująją pal. arkiv. Jurgio koplyčią, kuri vainikais ir gėlėmis išpuošta rytdienos šventinimo iškilmėms. Broliška dalijamasi duona, kuri buvo atnešta sumos metu kaip auka. Skamba giesmės, dainos.

Pagaliau - liepos 14-ji - pagrindinė iškilmių diena. Jau iš pat ryto vysk. J. Žemaitis teikia Sutvirtinimo sakramentą. Jam talkina Kaišiadorių vysk. J. Matulaitis ir į iškilmes iš Žitomiros, Ukrainos atvykęs vysk. Janas Purvinskis. Prieš sumą sutinkami ir iškilmingai įvedami į prokatedrą garbingi svečiai: Jo Em. kard. Vinc. Sladkevičius, vyskupai J. Matulaitis, J. Preikšas, J. Purvinskis, S. Tamkevičius, J. Tunaitis, marijonų generolas D. Petraitis, Lietuvos marijonų provincijolas P. Račiūnas, jo pavaduotojas kun. V. Aliulis ir kiti.

Koncelebracinėms šv. Mišioms vadovauja kard. V. Sladkevičius. Gilus susirūpinimas Tėvynės ateitimi pasigirsta jo žodžiuose, kuriais kreipiasi į susirinkusius: „Dar taip neseniai džiaugėmės paskelbta nepriklausomybe. Džiūgaujančios minios užpildė aikštes ir bažnyčias, o šiandien nerimaujame dėl įsigalinčio susiskaldymo, nepasitikėjimo, priešiško „Primindamas Palaimintojo nurodymą: „Rikiuokitės ir pasišvęskite“, Jo Emin. kviečia visus klausyti Viešpaties Dievo „komandos“, pasiryžti drąsiai ir išvermingai eiti jo įsakymų keliu. „Tik atsigręžus į

Dievą, vadovaujantis jo įsakymais galima sukurti tautos ne tik medžiaginę, bet ir dvasinę gerovę“, - pabrėžė kardinolas.

16 val. minios tikinčiųjų suplaukė į Lūginės kaimą koplyčios šventinimo iškilmėms. Prokatedros chorui giedant Visų Šventųjų litaniją, pradedamos koplyčios šventinimo apeigos. Joms vadovauja kard. V. Sladkevičius. Pašventinus altorių, jis užtiesiamas baltu lininiu užtiesalu ir paruošiamas Šv. Mišių aukai. Ją pradedamas, kardinolas kreipiasi į susirinkusius: „Sventame Rašte parašyta: Mano namai - maldos namai (plg. Iz 56,7). Šiuos žodžius galima pritaikyti ir vietai, kurioje esame. Šiuose laukuose pal. Jurgis ne tik bėgiojo, dirbo, bet ir meldėsi. Šie laukai pašvęsti jo maldai sulenktų kelių, jo žingsnių. Todėl tikrai apie šią vietą galima pasakyti: mano namai - maldos namai. Tačiau taip galima pasakyti ir apie visą Lietuvą. Juk ji yra Palaimintojo tėviškė, jo Tėvynė.

Bet išiklausykime į Kristaus žodžius. Mano namai - maldos namai, o jūs padarėte galvažudžių lindynę (plg. Mt 21,13). Tai skaudus įspėjimas. Bet ar jis netinka ir mūsų Lietuvai? Nutolusi nuo Dievo, jo įsakymų mūsų Tėvynė tapo panaši į galvažudžių buveinę.

Brangieji, nepamirškime, kad mūsų Tėvynė yra Dievo namai, maldos namai. Visas pasaulis žvelgia su nuostaba į mūsų kantrybę, išvermę. Nepaverskime savo Tėvynės galvažudžių buveinę. Nenutolkime nuo Dievo, nuo jo dvasios. Tegul mūsų Tėvynė būna visada Dievo namai, maldos namai,

o mes visi - šių namų gyvieji akmenys, tvirtai susieti savitarpyje meilės ryšiais“.

Pirmąją šv. Mišių auką prie pal. arkiv. Jurgio koplyčios drauge su kardinolu aukoja visi iškilmėse dalyvavę vyskupai ir marijonų generolas kun. P. Petraitis MIC.

Po šv. Mišių į susirinkusius kreipiasi Marijampolės prokatedros klebonas ir dekanas kun. Kęstutis Brilius MIC.

„Apie suvalkiečius, paprastai, manoma, kad dvasiniai dalykai jiems mažiau rūpi. Tokia nuomonė, turbūt, susidarė dėl to, kad suvalkiečiai daug dėmesio skiria žemiškosios gerovės kūrimui. Tačiau tas entuziazmas, su kuriuo imtasi statyti šią koplyčią Palaimintojo garbei, rodo, kad suvalkiečiai gerai supranta, ką reiškia žmonėms nauja bažnyčia ar koplyčia ir jų statybai negaili nei laiko, nei jėgų nei savo santaupų.

Klebonas pasidalijo mintimis, kad ateityje ši koplyčia, galbūt, pasitarnaus šeimoms, kurios panorės rekolekcijų tyloje pamąstyti apie savo pareigas; jaunimui, kurį tylos, susitelkimo ir rimties ilgesys atves čia kelias valandas ar dienas praleisti Viespaties artumoje, pasvarstyti apie gyvenimo prasmę.

Klebono rankose ilgas sąrašas geradarių, kurių aukų dėka taip greitai, per pusmetį buvo pastatyta ši koplyčia. Pirmoji šiame sąrašas - kard. V. Sladkevičiaus pavardė. Jis parėmė sumanymą statyti šią koplyčią ir paaukojo keliolika tūkstančių rublių. Šalia jo - Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus J. Žemaičio pavardė. Koplyčios statytojai nuolat jautė jo moralinę ir materialinę paramą. Nuoširdžiai parėmė koplyčios statybą Marijampolės rajono ir miesto savivaldybės, kai kurios įmonės ūkiai, mokyklos, privatūs asmenys. Ypač daug padėkos žodžių nusipelnė koplyčios statybos komiteto pirmininkas J. Belickas, kuris, anot klebono, buvo visus darbus judinanti jėga.

J. Belickas papasakojo, kad dar 1989 m. „Sąjūdžio“ rėmimo tikinčiųjų grupėje kilo sumanymas arkiv. Jurgio Matulaičio tėviškėje pastatyti koplyčią. Šiandien šis sumanymas, Bažnyčios vadovų bei tikinčiųjų paramos dėka, buvo įgyvendintas „Mes visi statėme šią koplyčią, - pabrėžė J. Belickas. Jis padėkojo visiems, kurie darbu ar auka parėmė šią statybą.

Taip Suvalkijos lygumose iškilo koplyčia Palaimintojo arkiv. Jurgio garbei. Tikime, kad čia mielai lankysis visi, kuriems brangus ir artimas Palaimintasis, kurie norės siekti jo dorybių pavyzdžiu, prašyti užtarimo sielos ir kūno reikaluose. („Saltinis“ Nr. 4, 1991)

Vytautas Landsbergis, kalbėdamas ekonominėje konferencijoje, tarp kita ko, pastebėjo, jog atrodo, kad Vakarai finansiniuose santykiuose su buvusia sovietų Sąjunga ir kitomis Rytų Europos šalimis, labiau rūpinasi, kaip atgauti tom šalim suteiktas paskolas, negu padėti atstatyti tų kraštų ekonomiką. Kiek tai liečia Lietuvą, Landsbergis pasakė, kad Vakarų finansininkam ypač rūpi, kad Lietuva sugrąžintų dalį Sovietų Sąjungos skolų. Šis klausimas jiems svarbesnis už paramą Lietuvai. Landsbergis betgi abejoja, kad Lietuva turinti grąžinti Vakaram dalį sovietinių skolų.

Naujoji pal. Jurgio Matulaičio koplyčia, kryžius Lūginėje ir šventinimo apeigos, vedamos kard. V.

Sladkevičiaus, iš šonų vysk. J. Žemaitis ir vysk. J. Preikšas.

Kryžių statymas Palėvenės parapijoje 1940 ir 1941 metais

*Graži Palėvenė ant kalno,
Graži lyg nuotaka balta.
Toli ji matos lyg ant delno,
Lėvens meilingai apsupta.*

Rašo kun. Ant. Valantinas

Teisingai sakoma: „Kryžius - vienintelė viltis.“ Kai žmogų prispaudžia vargas, nedatekliai ar nelaimės, žmogus tuomet bėga prie kryžiaus, šaukiasi Dievo pagalbos.

Kai Lietuva dūsavo caristinės Rusijos gniaužtuose, lietuviai kryžiais papuošė savo sodybas, pakeles, kryžkeles, melsdami, kad Dievas saugotų juos ir brangią tėvynę. Lietuvai 1918 m. atgavus nepriklausomybę, ir žmonėms pradėjus geriau gyventi, kryžių buvo bestatoma mažiau, ir todėl jų skaičius pradėjo mažėti.

Kai 1940 m. Lietuvą okupavo Tarybų Sąjunga, mūsų tautai vėl prasidėjo sunkūs laikai. Lietuviai suprato, kad reikia vėl grįžti prie Dievo, prie dvasinių vertybių. Pirmaisiais okupacijos metais ginkluoto pasipriešinimo nebuvo. Lietuviai, tiek kunigai, tiek pasauliečiai, kovojo dvasinėmis priemonėmis. Vienose parapijose vienaip, kitose kitaip, bet visur buvo stengiamasi palaikyti tautiškumą, ginti tikėjimą.

Tuo laiku, tai yra, 1940-1941 metais darbavau Palėvenėje, kaip bažnyčios vikaras. Palėvenė - pirmoji mano kunigavimo vieta. Tada buvau dar jaunas, pilnas energijos ir uolumo, ir todėl greit susigyvenau su parapijiečiais. Kadangi klebonas buvo labiau užsiėmęs ūkio reikalais, tai man teko beveik visas pastoracinis darbas. Daug sakiau pamokslų. Niekart ir pravirginddavau žmones. Kadangi jie buvo sunerimę dėl ateities, dėl grėšiančio komunistų siautėjimo, tai viename pamoksle paaiškinau, kad mūsų vienintelė viltis - tai kryžius. Neilgai trukus, pirmą kryžių pastatė Buivenų kaimo žmonės. Po pašventinimo buvo bendros kaimiečių vaišės, kuriose skambėjo dainos, muzika. Visi buvo patenkinti, kad jų kaimą dabar globos ir saugos kryžius.

Sekmadienio pamoksle pagyriau buivniečius ir paraginai, kad kitų kaimų žmonės irgi pastatytų bent po vieną kryžių. Kito sekmadienio pamoskle, surinkęs žinias, papasakojau, kiek kuriame kaime sumažėjo kryžių, ir išreiškiau viltį, kad žmonės atstatys sunykusius kryžius.

Džiaugiuos, kad mano žodžiai krito į gerą dirvą. Vieni kaimai anksčiau, kiti vėliau kibo į darbą: ruošė medžiagą, dirbo kryžių ar koplytėlę. Kai kurie kaimai spėjo kryžius pastatyti dar 1940 m., bet daugiausia jų pastatyta 1941 m. Kai tik prasidėjo pavasaris, nebuvo nė vienos savaitės, kad nebūtumėme pakviesti į kurį nors kaimą

pašventinti kryžiaus. Dažniausia tekdavo vykti man, o kartais vykdavome su klebonu. Visada po pašventinimo būdavo bendri kaimo žmonių pietūs. Kiek čia skambėdavo gražiausių, sielą keliančių dainų! Kokie sąmojingi būdavo kaimiečių, pasakojimai! Kokie įdomūs žaidimai, senoviniai šokiai! Ten nebūdavo girtuokliujama, kaip kartais dabar, bet užtekdavo miežinio alučio, kuris padėdavo atsiverti žmonių širdims, pasiguosti, išsipasakoti.

Iki 1941 m. birželio mėn. jau buvo pastatyta apie 20 kryžių. To darbo niekas iki tol netrudė. Bet gandas apie kryžių statymą pasiekė Kupiškio komunistinę valdžią. Ir, štai, vieną gražią dieną, kai kryžių statyti ruošėsi Palėvenės miestelis, prisistatė iš Kupiškio milicininkas ir pranešė, kad kryžių statyti draudžiama: reikia gauti leidimą. Nežiūrint to išpėjimo, nutarėme kryžių vistiek pastatyti, nes žinojom, kad leidimo neduos. Ir taip

*Net ir Palėvenės miestelis
Be baimės, su didžia draša
Pastatė kryžių ant kalnelio,
Kur jis sušvito lyg aušra.*

Tai posmas kurį dar atmenu, iš eilėraščio apie visus pastatytus Palėvenės parapijoje kryžius, bet tas ir dar kažkurie to laiko mano

eilėraščiai karo audrose nebuvo išsaugoti.

Taigi, nepaisant išpėjimo, kryžius buvo pastatytas. Nežinia, ką būtų darę pareigūnai, kad nepaklausė jų išpėjimo, bet po kokios savaitės birželio 22 d. prasidėjo karas. Bolševikinę okupaciją pakeitė hitlerinė okupacija.

Žmonės kryžių statymo nenutraukė. Per vasarą vėl buvo pastatyta kaimuose apie 20 kryžių. Iš Palėvenės parapijos kryžių statymas persimetė ir į gretimas parapijas, ypač Antašavos. Prisimenu, kaip Antašavos klebonas kun. Br. Bumšas, atvykęs į Palėvenę, pasakojo, kad gražu, kai žmonės stato kryžius, tik jam, kaip ligotam, sunku ilgesnį laiką būti vaišėse, nors žmonės to nori.

Dar ir 1941 metų rudenį kai kurie kaimai pastatė kryžius, bet jų pašventinti, žmonėms apgailstaujant, man nebeteko, nes rugsėjo mėnesį buvau iškeltas į Biržus.

Būdamas Biržuose, irgi paraginai atstatyti sunykusius kryžius. Nors nebe tiek daug, kaip Palėvenėje, bet ir čia jų buvo pastatyta, pav., prie Astravo kelio, Šlepščių kaime ir kitur.

Manau, kad tų 1940-1941 metais statytų kryžių šiandien nebėra: juos sunaikino arba laikas arba komunistinis siautėjimas. Todėl labai gražu, kad Lietuvoje vėl atstatomi arba naujai statomi kryžiai: juose mūsų viltis.

Rusų kariuomenės išvedimas iš Lietuvos

Vilniuje posėdžiavusios lietuvių ir rusų vyriausybės delegacijos sutarė, kad vasario mėnesį bus pradėtas rusų kariuomenės palaiapsniškas išvedimas iš Lietuvos teritorijos, tačiau nebuvo pranešta iki kurio laiko visa kariuomenė bus atitraukta. Išvedimo tempus neišvengiamai sąlygos įvairūs veiksniai, pasakė rusų delegacijos pirmininkas Shakhrai: Lietuvos saugumo interesai reikalauja greito kariuomenės išvedimo, pridūrė jis, bet, deja, išvedimą gali sulėtinti socialinio pobūdžio priežastys, suprask, kaip pastebi apžvalgininkai, rusų kariškių kitur įkurdinimo problema. Lietuvos delegacijai vadovavęs Česlovas Stankevičius iš savo pusės, pareiškė, kad Lietuva, siekdama pagreitinti kariuomenės išvedimo tempus, yra pasiruošusi pasiųsti į Rusiją statybos darbininkų ir medžiagų gyvenamųjų būtų statybai paspartinti. Stankevičius, kiekvienu atveju, teigiamai įvertino atsiektą susitarimą jau vasario mėnesį pradėti palaiapsnišką rusų kariuomenės išvedimą iš Lietuvos,

pasakė, jog tai svarbus susitarusių šalių įnašas į Europos ir pasaulio saugumo sustiprinimo procesą. Kariuomenės atitraukimo problemom toliau svarstyti delegacijos numato vėl susitikti vasario 10 dieną. Ta proga bus taip pat svarstomas rusų pasiūlymas aprūpinti Lietuvos krašto apsaugos dalinius ginklais, šaudmenimis, kita karine medžiaga. Rusijos delegacijos pirmininkas pažymėjo, kad su kariuomenės išvedimu susiję klausimai bus sprendžiami gerbiant Lietuvos respublikos nepriklausomybę ir valstybinį suverenitetą, suderinamai su Lietuvos įstatymais. Nuspręsta sudaryti mišrias ekspertų grupes, kuriom bus pavesta parengti susitarimą dėl kariuomenės išvedimo laiko ir būdų, taip pat dėl Lietuvos esančių svetimos kariuomenės įrengimų inspekcijos, ginkluotųjų pajėgų statuso pereinamajame laikotarpyje. Numatoma, kad per būsimas derybas bus taip pat svarstomos rusų mažumos Lietuvoje problemos. Rusijos delegacija iš Vilniaus nuvyko į Rygą. LRTV

Du milijonai gyvenančių Rusijoje vokiečių reikalauja leisti jiems grįžti į Vokietiją.

Rusija su Japonija tariasi dėl Kurilo salų grąžinimo Japonijai. Japonai sako, kad derybos eina geriau ir kad kovo mėnesį galėtų būti pasirašyta jų grąžinimo sutartis.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

ĮVYKIAI

Užsienio spaudos agentūros praneša, kad buvo bandyta sabotuoti Iganalinos atominę elektrinę: jėgainėje dirbantis technikas, kurio pavardė neskelbiama, sąmoningai bandęs sutrukdyti vieno iš dviejų jėgainės reaktorių normalų veikimą, tuo būdu sukelti aliarminę padėtį. Saugimo darbuotojai pasikėsintoją laiku sučiupo ir perdavė policijai, kuri dabar drauge su teismo organais tiria įvykio aplinkybes. Spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad Iganalinos atominėje elektrinėje veikia du tūkstančio penkių šimtų megavatų reaktoriai.

Katalikiškojo auklėjimo ir vienuolių kongregacijos paskelbė pranešimą apie dvasinių pašaukimų būklę pasaulyje. Pagal paskutinius statistinius duomenis, kunigų ir vienuolių skaičius pasaulyje auga, tačiau neprilygsta bendram pasauliniam žmonių prieaugliui. Nors kunigų skaičius didėja, kiekvienam kunigui proporcingai kasmet tenka aptarnauti vis daugiau pasauliečių. Daugiausia dvasinių pašaukimų yra Lotynų Amerikoje, Azijoje ir Afrikoje, kai tuo tarpu Šiaurės Amerikoje, Europoje ir Australijoje seminaristų ir naujokų skaičius per pastaruosius dešimt metų sumažėjo.

Vilniuje su dviejų dienų vizitu lankėsi Lenkijos užsienio reikalų ministras Skubiševskis, kuris čia pasirašė Lietuvos ir Lenkijos draugystės ir bendradarbiavimo deklaraciją, taip pat konsulinę sutartį, palengvinančią Lietuvos ir Lenkijos piliečių keliavimą iš vienos šalies į kitą. Ministras Skubiševskis aplankė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį, pasimatė su kitais atsakingais Lietuvos vyriausybės atstovais, susitiko su Lietuvos lenkų bendruomenės nariais. Kaip pastebi apžvalgininkai užsienyje, tikimasi, kad Vilniuje pasirašyta Lietuvos ir Lenkijos draugystės ir bendradarbiavimo deklaracija sudarys pagrindą lietuvių ir lenkų santykių sėkmingesniai vystimuisi, padės geranoriškai spręsti tuose santykiuose iškilusias problemas.

Danijos užsienio reikalų ministerija pranešė, kad užsienio reikalų ministras Ellemann-Jensen, Briuselyje įvyksiančiame Europos ekonominės bendrijos ministrų tarybos posėdyje paragins bendrijos šalis veiksmingiau padėti atkurti Pabaltijo valstybių ekonomiką. Danija pasiūlys, kad Europos Ekonominės bendrijos kraštai tiesiogiai ir skubiai suteiktų Estijai, Latvijai ir Lietuvai kreditų, dar nepasibaigus žiemai pasiųsti Pabaltijo valstybėms maisto produktų, medikamentų, medicininių įrengimų, pašarinių grūdų ir kitko. Danai atkreips Europos bendrijos dėmesį taip pat į tai, kad Pabaltijo valstybėms labai reikia naftos. Spaudos agentūros pažymi, kad danų kvietimą dėl ekonominės pagalbos Pabaltijo valstybėms parems kiti Skandinavijos kraštai.

Kai kurie aukšti LAT asmenys, kaip Vaišvila, norėtų skubiai atgauti dalį KGB dokumentacijos. Tokia dokumentacija turi būti perduota ne pavieniam asmeniui, bet mišriai parlamentarų komisijai, kad išvengtų pradingimo kai kurių iš jų.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

I

Džiaugiamės ir dėkojame Dievui, kad Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II šv. Kalėdų proga, kaip jau žinoma, dar kartą parodė mums, kiek jis myli Lietuvą. - Pertvarkė Lietuvos Bažnytinę Provinciją, įsteigdamas dvi metropolijas - Vilniaus ir Kauno -, ir paskirdamas nauju sostinės arkivyskupu ir metropolitu Audrį J. Bačkį, iki šiolei Pro Nuncių Olandijoje. Naujasis Vilniaus metropolitas buvo Kolegijos auklėtinis. Vėliau gi, eidamas aukštas Vatikano diplomatinėje tarnyboje pareigas, buvo artimas Kolegijai savo patarimais ir užtarimais. Ypač kai vyko pasikeitimai Kolegijos vadovybėje, būtent, kai aš pasitraukiau iš pareigų, ir kai nauju rektoriumi tapo paskirtas prel. A. Bartkus. Gerai žinau, kad ir prie mano paskyrimo šv. Petro bazilikos kanauninku, tuomet dar prelatas, Audrys Bačkis buvo prisidėjęs. Už tai jam esu dėkingas. Nes gyvenimą užbaigti šv. Petro bazilikos kanauninko rūbe ir pareigose yra didelė privilegija.

Kolegija, prieš išvykstant Ekscelencijai Audriui į naujas pareigas Vilniuje, surengė jam pagerbtuves ir išleistuves Kolegijos patalpose. Tai įvyko sausio 23 d. Dalyvavo, kaip niekada, tiek aukštų šv. Sosto aukštųjų dignitorių. Tarp šiųjų: kar. P. Laghi, buvęs šv. Tėvo Atstovas Washingtone, o dabar Aukėjimo Kongregacijos vadovas; kard. A. Silvestrini, buvęs vyresnysis bendradarbis arkiv. Audrio Vatikano Valstybės Sekretoriato, o šiuo metu Rytų Kongregacijos vadovas; arkiv. J. Mullor Garcia, naujai paskirtas Nuncijus Lietuvai; du vyriausieji vadovai Valstybės Sekretoriato - arkiv. G. B. Re ir arkiv. J. T. Tauran; Nuncijai - arkiv. G. Montalvo, arkiv. I. Dias, arkiv. Monterisi, arkiv. Bulaitis; vysk. A. Deksnys; kiti aukšti Valstybės Sekretoriato pareigūnai, ypač kurie yra skirti rūpintis lietuvių reikalais. Iš lietuvių - Tėvų marijonų Generolas Tėv. D. Petraitis, visi Romoje gyvenę lietuviai kunigai; na ir Kolegijos vadovybė ir aukštieji su rektoriumi prel. A. Bartkumi priešakyje. Be to, ministeris St. Lozoraitis su žmona ir K. Lozoraitis su žmona.

Vakarienes eigoje pasakyta eilė prasmingų kalbų. Pirmasis kalbėjo Kolegijos rektorius prel. A. Bartkus. Pasveikino svečius ir pristatė visiems arkiv. A. Bačkį. Po to ypatingai gražią kalbą pasakė kard. A. Silvestrini. Jis kalbėjo lietuviškai ir arkiv. Bačchio asmenį ir Lietuvos bei Bažnyčios Lietuvoje reikalus. Trumpa, bet prasminga kalbą pasakė ir arkiv. G. B. Re. Pabaigoje prabilo pats arkiv. A. Bačkis itališkai ir lietuviškai. Jis pareiškė ypatingą padėką šv. Tėvui ir su dėkingumu minėjo visus tuos, kurie lėmė jo gyvenimo kelią tarnaujant visuotinei Bažnyčiai ir rūpinantis padėti kenčiančiai Bažnyčiai Lietuvoje. Visa praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Tai buvo tikrai diena, kurioje, tariant Psalmisto žodžiais, galima nuoširdžiai džiaugtis ir linksintis; diena, kada Kolegija pradėjo duoti Lietuvai savo išauklėtus ganytojus. Šios dienos mes laukėme nuo pat Kolegijos įsteigimo dienos per ilgus 46 metus.

Ekscelencija išvyko atgal į Olandiją 25 d. sausio. Iš ten vyks į Vilnių. Iškilmingas ingresas Vilniaus katedroje įvyks 3 kovo. Tai

PONTIFICIO COLLEGIO LITUANO

S. CASIMIRO

Via Casalmonferrato, 20
00182 ROMA - Italia
Tel. (06) 70.25.724 - 70.24.908
Telefax: (06) 70.11.659

Pagerbimai ir pagerbtieji mūsų kolegijoje Romoje

Rašo L. Tulaba

bus džiaugsmo šventė ne tik Vilniui bei Vilniaus arkidiecezijai, bet visai Lietuvai.

II

Sekmadienį 26 sausio Nuncijus arkiv. J. Mullor Garcia atlaikė šv. Mišias lietuviškai į Lietuvą per Vatikano radiją. Koncelebravom dauguma Romoje gyvenančių kunigų ir keturi jauni kunigai atvykę iš Lietuvos. Nuncijaus pamokslą parašytą itališkai perskaitė lietuviškai vertime prel. S. Žilys, vienas iš koncelebrantų. Mišiose dalyvavo Kolegijos auklėtiniai ir dauguma Romoje gyvenančių lietuvių. Giedojo klierikų choras.

J. E. arkiv. J. Mullor Garcia pakartotinai lankėsi Kolegijoje. Vyksta į Lietuvą su dideliu entuziazmu ir pasiryžimu teikti Lietuvos Bažnyčiai visokeriopą šv. Sosto paramą, siekiant atkurti religinį gyvenimą mūsų tėvynėje po tiek metų žiauraus bolševikinio persekiojimo.

Nuncių arkiv. J. Mullor Garcia išvykstantį į Lietuvą į aerodromą, palydėjo prel. A. Bartkus, Kolegijos rektorius, prel. S. Žilys, Kolegijos Dvasios Tėvas, ir Rytų Kongregacijos pareigūnas, ir kun. dr. Jonas Juraitis. Šis pastarasis, ilgus metus gyvenęs Šveicarijoje,

dabar padeda Kolegijos auklėtiniais studijose. Išvyko 29 sausio. Po 50 metų šv. Tėvo Atstovas sugrįžta atgal į Lietuvą. Paskutinis Nuncijus arkiv. L. Centoz buvo priverstas apleisti Lietuvą 1940 metų vasarą, po to kai raudonoji armija užėmė kraštą ir Stalinas inkorporavo mūsų Tėvynę į Sovietų Sąjungą. Arkiv. L. Centoz turime būti dėkingi, kad jis per trumpą laiką pasirūpino duoti Lietuvai tris naujus vyskopus - V. Brizgi, vysk. V. Padolskį ir vysk. V. Borisevičių - , ypač kad į Vilnių pasiuntė arkiv. Reinį. Arkiv. L. Centoz mylėjo Lietuvą ir lietuvius. Romoje jis gyveno pas mus, mūsų svečių name. Prašykime Dievą, kad ir naujasis Nuncijus pamiltų mūsų Tautą ir būtų jai tėviškai naudingas.

III

Sausio 31 d. kukliomis vaišėmis Kolegijoje buvo pagerbtas prel. Jatulis jo 80 gimtadienio proga. Prel. P. Jatulis aukštaitis, įšventintas kunigu 1934 metų pabaigoje. 1939 metais atvyko studijoms į Romą. Studijavo Bibliiniame Institute, gaudamas licencijato laipsnį. Vėliau Gregorianumo universitete studijavo teologiją ir gavo daktaro laipsnį. Karo metu rūpinosi Italijoje lietuviams pabėgėliams ir kariais. 1949 metais atvyko į Australiją į Adelaidę. Čia ėjo lietuvių kapeliono pareigas. Jo veikla tačiau nesiribojo vien Pietų Australija: siekė visą

Australiją, kur tik radosi lietuvių. Buvo visų mėgstamas, mylimas ir liko neužmirštamas. Jo pasigedome tačiau Romoje. Buvo reikalingas Vatikano radijo lietuviškai redakcijai darbuotojas. Teko todėl iš Australijos kun. P. Jatulį kviešti grįžti atgal į Romą. Grįžo. Čia apart pareigų Vatikano radijo redakcijoje buvo pakviestas kard. Slypy talkinti ukrainiečiams, leidžiant monumentalinį „12“ tomų veikalą - „Monumenta Historica Ucrainae“. Kartą pradėjęs lankyti archyvus, tapo archybų pele. Nuo ukrainiečių atsigrėžė į Lietuvą liečiančią archyvinę medžiagą. Su tėv. prof. Rabikausku paruošė du toms brangios istorinės medžiagos apie Lietuvos vyskupų susirašinėjimą su šv. Sostu. Kan. Z. Ignatavičiui pasitraukus iš Kolegijos vice-rektoriumi 1969 pabaigoje. Nors visa savo asmenybe liko ir toliau atsigrėžęs į archyvus ir istorinių šaltinių kedenimą, bet Kolegijoje buvo malonus bendradarbis: nepadėjo tiek, kiek gal galima buvo laukti Kolegijos reikaluose, bet nebuvo jokių būdu kokia nors kliūtis, ką kartais teko patirti iš kitų. 1982 metais paliko Kolegiją. Jo Ekscelencija vysk. A. Deksnys 1982 metais pakvietė jį būti savo sekretoriumi. Todėl persikėlė gyventi į Bad Worishofen, turėdamas dvi rezidencijas, kaip ir Ekscelencija, Romoje ir Bad Worishofene. Po prof. Z. Ivinskio mirties ėmėsi redaguoti jo paruoštą istorinę medžiagą spaudai. Jau išleista 3 tomai. Leidžia LKMA.

Stebina mane prelato Pauliaus altruizmas. Užuot švęsti laiką ir aukoti energiją savo paties mokslinėms studijoms ir leidiniams, o gabumų turi daugiau, negu reikia, pasitenkino daugiau redakcijos darbui, dirbant ir įamžinant kitų vardą. Žinoma, už kuklumą ir pasiaukojimą dėl kitų Dievulis atlygins, jei ne žemėje, tai amžinybėje.

Deputatas Antanas Račas apie Lietuvos su Vokietija santykių vystymąsi

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Užsienio reikalų Komisijos narys ir Tarybos Prezidiumo įgaliotinis Lietuvos santykiams su Vokietija vystyti deputatas Antanas Račas apsilankęs Vasario 16-osios gimnazijoje (Vokietijoje) atsako į Vatikano Radijo lietuvių redakcijos bendradarbio Justino Lukošiaus klausimus.

1. Kuriais tikslais lankėtės Vokietijoje?

Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje kvietimu Lietuvos Parlamento Užsienio reikalų Komisijos ir Prezidiumo buvau atsiųstas dirbti Lietuvių Informaciniame biure, kurį įsteigė pati Vokietijos bendruomenė. Aš manau, kad ryšiai su Vokietija, kaip ir su kitom dviem didelėm valstybėm, tai yra Rusija ir Lenkija, mums yra ypatingai svarbūs. Man atvykus biuras persitvarkė į Lietuvos Parlamentinę Atstovybę, ypač, kad tokį statusą akceptavo ir Bundestag'as. Jau mano atvykimo pradžioje teko apsilankyti Bundestag'e, susitikti su daugeliu deputatų. Mane priėmė Bundestag'o prezidentė Eda Sussmund, su kuria greitai sutarėme

dėl Lietuvos Parlamento delegacijos atvykimo į Bonn'ą. Mūsų Parlamento delegacija vadovaujama Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko pavaduotojo Broniaus Kuzmicko į Bonn'ą atvyko balandžio 18 d. (1991 m.).

Vizito metu buvo aptarinėjamas klausimas, kaip Bundestag'o deputatai galėtų padėti Lietuvai atstatyti valstybingumą, Bundestag'o deputato Wolfgang von Statten'o iniciatyva Bundestag'e įsikūrė Baltijos Draugų parlamentinė grupė, kurios tikslu buvo užrašyta: „Padėti Baltijos valstybėm atstatyti valstybingumą“.

Von Statten keletą kartų lankėsi Lietuvoje, ypač įsimintinas jo vizitas į Medininkuose nužudytųjų pasieniečių laidotuves ir jo kalba pasakyta laidotuvių metu. Už tai jam buvo keršyta TSRS ambasada neleido jam atvykti į Vilnių rugpjūčio 20 d. kai vyko tarpparlamentinė konferencija, bet Von Statten'as prasidėjęs pučo dienomis, nelaukdamas pučo baigties, tuoj pat išnuomavo patalpas Baltijos Informaciniame Biurui Bonn'oje, kur šiuo metu baruoja visa Lietuvių Pasiuntenybė.

Malonu matyti joje dirbančius universiteto dėstytojus - Joną Girių ir Oną Migrienę, kurie man noriai talkino tiesiant tarpparlamentinius ir diplomatinis kelius tarp Lietuvos ir Vokietijos.

2. O kokių tikslu dabar atvykote?

Mane pakvietė dalyvauti renginiuose skirtuose Sausio 13-osios dienai, taip pat buvau pakviestas Bundestag'o deputato Von Statten'o atvykti į Bundestag'ą ir supažindinti Bundestag'o deputatus su padėtim Lietuvoje. Taip pat teko Berlyne dalyvauti Vokietijos Studentų korporacijos suvažiavime, bei organizuotame dispute apie padėti Europoje - postkomunistenėje Europoje, kuriame dispute dalyvavo taip pat daugelio kitų valstybių atstovų kaip Lenkijos, Čekoslovakijos, Kroatijos, Rusijos, Lietuvai teko atstovauti man. Tuose renginiuose visur dalyvavome kartu su Von Statten'u.

Malonu, kad Vokietijos žmonės labai palaiko mus, domisi mumis - aš nesitikėjau, kad salė, kurioje bus minimi Sausio 13-osios dienos įvykiai - bus pilna žmonių.

LRTV

Estijai, Latvijai ir Lietuvai paskelbus nepriklausomybę ir gavus beveik visų valstybių pripažinimą, dabar Pabaltijo reikalai, beveik kas savaitę aptariami abiejų Kinijų spaudoje. Komunistinė Kinija greitai pripažino Pabaltijo valstybių nepriklausomybę, nes norėjo užbėgti į priekį Taivano Kinijai, kuri taip pat pripažino mūsų nepriklausomybės paskelbimą.

Komunistinė Kinija didžiausia pasaulyje gyventojų skaičiumi turinti virš vieno bilijono žmonių ir plotu trečia po būvusios Sovietų Sąjungos ir Kanados, turinti 9.600.000 kv. klm. Nors komunistinė Kinija turi milžiniškus žemės plotus ir daugiausia gyventojų, bet labai atsilikusi technologijoje ir industrijos gamyboje, todėl į pasaulio lyderius dar ilgai negalės pretenduoti ir džiaugiasi, kad dar pajėgia savo vis didėjantį gyventojų perteklių kaip nors išmaitinti.

Militarinai nors turi apie penkis mil. vyrų kariuomenėje ir 40 mil. liaudies milicijos rezerve, bet jų dauguma yra paprasti pėstininkai, be jokių modernių ginklų, todėl dar 10 ar 15 metų jie nesudaro grėsmės taikai. Kinijos karo pramonė dirba pilnu tempu, bet savo pagamintus ginklus jie daugiausia parduoda arabų ir Afrikos kraštams, kad ten galėtų išlaikyti komunistines diktatūras. Valdžios sistema Kinijoje yra stalinistinis komunizmas su maždaug 12 mil. kalinių koncentracijos stovyklose, kur visi kaliniai dirba veltui ir mes dažnai perkame pigiai jų pagamintus batus arba tekstilės išdirbinius visai negalvodami, kad tai pagamino vergai.

Visai kitas reiškinys yra „Antroje Kinijoje“ arba Taivane, būvusioje Formozoje. Ten yra demokratinė santvarka ir gerbiama privatinė nuosavybė ir gamyboje iniciatyva. Taivanas ekonominiai priklauso prie Pietų Korėjos, Japonijos ir Singapūro, turtingųjų Azijos valstybių bloko. Nors Taivanas teturi tik 36.000 kv. klm. plotą ir apie 20 mil. gyventojų, bet dėka savo modernios industrijos ir privačios industrijos bei iniciatyvos, eksportuoja daugiau gaminių negu žemyno arba komunistinė Kinija. Taivano darbininkas uždirba beveik keturis kartus daugiau negu Kinijos darbininkas ir gyvenimo standartas yra dvigubai geresnis nekaip pas Kinijos baudžiauninkus. Taivanas turi nedidelę, bet moderniais ginklais aprūpintą kariuomenę, aviaciją ir pakrančių laivyną, todėl komunistinė Kinija, nors ir grąšina, bet dar nedrįsta Taivano užpulti.

Abi Kinijos kovoja už jų tarptautinį pripažinimą. Jeigu kuri nors valstybė nori užmegsti santykius su komunistine Kinija, tai iš jos reikalaujama nutraukti santykius su Taivano Kinija arba priešingai. Taip padarė ir socialistams valdant mūsų Australiją, žemai nusilenkdama prieš Pekingo diktatorių ir kasmetai skirdama po keliolika milijonų dolerių dovanų įvairiems draugų projektams, kad sustiprinti socializmą ir „pažangiausia pasaulyje sistema“, kur taip laisvai kvėpuoja komisarų prispaustas žmogus, nes valdžiai nerūpi, kad Australijoje yra virš pusės milijono bedarbių ir jaunimas neturi jokios vilties į geresnį gyvenimą.

1945 m. kurdamos Jungtines Tautas, keturi didieji, Kinija, Sovietų Sąjunga, Anglija ir

DVIEJŲ KINIJŲ VARŽYBOS

Rašo Albinas Pocius

Amerika, pasilaikė sau Veto Teisę, kad apsaugoti tų didžiųjų valstybių kartais ir ne visai švairius reikalus. Jeigu kas nors Jungtinėse Tautose norėdavo pasmerkti kokią nors mažą valstybę, už mušimą arabų, tai Amerika panaudodavo savo Veto teisę ir rezoliucija nepraeidavo. Jeigu kas nors pasiūlydavo pasmerkti Kiniją, kad ji užėmusi Tibetą, ten vykdo represijas, vėl Veto teisė numarindavo skundą ir niekas negalėjo pasmerkti Maskvos diktatorių už politinių kalinių žudimą Sibiro Gulaguose, nes ji turėjo Veto teisę.

Sitas politinis dviejų Kinijų žaidimas persimetė ir į Pabaltijo respublikų reikalus. Komunistinei Kinijai ir Taivanui pripažinus

Pabaltijo respublikų nepriklausomybę, greitai Taivanas pasiūlė užmegsti diplomatinis santykius ir žadėjo technologinę ir finansinę paramą tų valstybių atsistatymui, bet tada negalėjo tai padaryti, nes bijojo, kad Pekingo valdžia gali užblokuoti Estijos, Latvijos ir Lietuvos priėmimą į Jungtines Tautas su savo Veto panaudojimu.

Dabar Pabaltijo respublikoms pasidarius pilnateisiais Jungtinių Tautų nariais, gruodžio mėn. 18 d. į Taivana buvo penkių dienų vizitui atvažiavęs Latvijos užsienio reikalų ministras Janis Jurkans ir susitarė dėl diplomatinis santykių sunormalizavimo. Jis buvo printas ROC - Republic of China, Taivane, prezidento Lee Tehg-hui, ministerio pirmininko Hau Pei-tsun ir kitų

aukštų pareigūnų.

Taivano užsienio reikalų viceministeris John Chang lapkričio mėn., apsilankė Taline, Rygoje ir Vilniuje kur pasirašė reikiamas sutartis su tų kraštų vyriausybėmis. Komunistinė Kinija nedaug tegali ką nors pasiūlyti Pabaltijo respublikoms, bet iš Taivano galime tikėtis paramos sumoderninti mūsų industrijai ir paskolų, kad galėtume pirkti iš jų mums reikalingų gaminių ir technologijos.

Panašūs Taivano pasiūlymai Ukrainai, Kijevo valdžios buvo atmesti, nes ten valdžioje dar tebesėdi buvę partijos biurokratai, kurie praleido auksinę progą atgauti Ukrainai pilną nepriklausomybę, bet įsijungė į naujos formos Rusijos imperiją arba taip vadinama „Suvereninių Respublikų Sandraugą“, kur Rusija turės vadovaujančią rolę, o visi kiti bus tik rusų imperijos baudžiauninkai.

Tolimas šauksmas iš Lietuvos

Nors ir tolimas kelias nuo Berkeley iki Vilniaus, tačiau Česlovas Milašius vistiek jį stebi. Britų dienraščio „The Independent“ korespondentas Edward Lucas susitinka su Č. Milašium.

Susitikti su Česlovu Milašium yra lygiai tas pat, tarytum kalbėtum su nuskendusio Atlanto palikuoniu Kalifornijoje. Jo gimtoji vieta Europoje buvo padalyta - kaip žaidime su kauliukais - tarp Hitlerio ir Stalino; praktiškai mūsų sąmonėje dabar beveik išblėsus, lygiai kaip toji plejeda prūsų, lenkų, žydų ir lietuvių, kur jie anksčiau gyveno. Net ir pats miestas, kuriame jis užaugo, yra pakeitęs savo vadą ir tautybę.

Ceslovas Milašius gimė netoli Kėdainių- Lietuvoje, kuri tuo metu buvo valdoma Rusijos Caro. Aštuoniasdešimčiai metų pralinkus, būdamas emeritūrinis - išėjęs į pensiją - profesorius slavų kalbų ir literatūros Kalifornijos Universitete, Berkeley, dabar su nuostaba bei pasibaisėjimu prisimena visas buvusias valdžias: Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą Vilniuje 1918 metais, lenkų valdomą Vilnių pirmojo Pasaulinio karo metu ir vėliau visą laiką iki antrojo Pasaulinio karo; vokiečių nacių okupaciją; Lietuvai sovietų atneštą „išvadavimą“, prieš tai Lietuvoje buvusią pusiau demokratinę respubliką ir paskiau vėl jį įsteigtą totalitarinį režimą. Milašiaus lojalumas yra suskilęs, kaip ir jo visa gimtinė. Prieš antrąjį Pasaulinį karą jis dirbo radijo pranešėju Vilniuje, kuris tuo metu buvo lenkų valdomas. (Dabar Vilnius yra Lietuvos sostinė). Ten jis buvo atleistas iš savo pareigų, apkaltintas prieš nusistatymą Lenkijai dėl savo reikiamų simpatijų Lietuvai. Sešis metus jis buvo lenkų rezistencijos dalyvis, kovojantis prieš vokiečių nacių režimą. O vėliau, karui pasibaigus, buvo išstumtas iš diplomatinės tarnybos Paryžiuje, kai Sovietų Sąjunga sugriežtino savo režimą Lenkijoje.

Pirmuosius savo tremties metus jis praleido Prancūzijoje, o po to išvyko į Kaliforniją 1960 metais ir, dešimčiai metų praėjus, tapo Amerikos piliečiu. Nors jis save laiko lenkų poetu, tačiau žiaurus likimas Baltijos kraštuose yra ta tema, nuolat paskartojanti jo raštuose, - kitaip sakant,

įpareigojanti jį rašyti, nors ir neturint per daug vilties. Jis visuomet pasisakydavo teigiamai apie Baltijos valstybes ir tuo neigiamai nuteikdavo visus tuos, kurie nenorėdavo įžeisti Sovietų Sąjungos, kai jam buvo įteikta Nobelio literatūros premija 1980 metais. Dabar jis labai nori sugrįžti į Vilnių, bet tik su Lietuvos viza, o ne Sovietų Sąjungos. Milašius yra labai įvairiaspalvis genijus, - beveik neįmanoma išversti jo lenkiškai parašytą poeziją. Tačiau jo parašytieji prozos strapsniai, ypatingai tie, nukreipti prieš taip vadinamuosius intelektualus ir totalitarizmą, kaip pavyzdžiui jo knyga Pavergtasis Protas, išspausdinta 1953, jį tuoj padarė Rytų europiečių pranašu ir jų mylimu bei gerbiamu draugu. Nors ir neprisitaikė gerai prie taip tariamų vakariečių, bet ir tą patį komunizmo žlugimą jis vertina, sakytume, santūriai. „Aš manau, kad įtikinti Vakarų pasaulį, kokie pasikeitimai yra įvykę tame Europos srities žemėlapy, tiesiog yra virš žmogaus jėgų. Aš jau gan ilgai gyvenu Amerikoje ir visą laiką kažkaip nepatogiai jaučiuosi dėl istorijos, kadangi mano istorijos supratimas yra daug gilesnis, negu mane supančių asmenų. Aš buvau profesorius ir dėščiau universitete, ir man buvo sunku suprasti šių dienų kartą. Iš viso žmonių domėjimasis yra ribotas.“

Kaip pats Milašius sako: „Užaugau ant tos ribos, kuri siejasi tarp Romos ir Bizantijos kultūros: tarp Lenkijos Romos katalikų ir lietuvių, ir tarp Gudijos ir Ukrainos ortodoksų tikėjimo“. Tačiau Milašiaus simpatija siejasi su XV-tojo amžiaus Didžiąja Lietuvos Kunigaikštyste, apėmusia Lenkiją, Lietuvą ir Gudiją savo neperdaug tvirtoje federacijoje. Nors Milašiaus Atlantis jau yra nesugrąžinamai neskendęs, tačiau jo šmėklos pas jį vis dar sugrįžta. Ir jos ne visos jam yra malonios. Pavyzdžiui, Milašius žiūri kritiškai į aklą lietuvių nusistatymą prieš lenkus, nepripažįstantį lenkų kultūros

įtakos Vilniuje netolimoje praecity. „Lietuviai šiuo atveju serga apsedimo neuroze“, skundžiasi Milašius. „Vilnius lietuviams yra šventa vieta. Toks jų nusistatymas prilygsta religiniam fanatizmui. Net patį miestą jie pavadino lietuvišku vardu - Vilnius. Gal būt, dėl to kad vadinti jį lenkišku arba rusišku vardu, būtų jų šventovės išniekinimas?! Apskritai, tos Europos sritys, - galvoja Milašius, - „visi praeities ginčai yra susiję su stipria mitologija“. O vis dėlto, jis netiki, kad ta Europos sritis yra pasmerkti pražūtingam likimui bei preejusiu klaidų pakartojimui. „Tam tikri minties ir gyvenimo dėsnių yra pastovūs“, - tešia Milašius, - „tačiau jų vystymąsi sunku nustatyti. Nacionalizmas, žinoma, ir šiandien dar yra labai gyvas, tačiau masiškai entuziastiškas lenkų nusiteikimas, pareikštas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymui po tragiškų įvykių Vilniuje sausio mėnesį, kai sovietų kariai šaudė lietuvius, kovojančius už demokratiją, - patvirtina tam tikrus pasikeitimus“.

Savo viename įspūdingame straipsnyje Milašius iškelia klausimą, kuris visą laiką buvo gyvas visuomenės sąmonėje, prieš komunizmui parodant savo silpnybes. „Ar iš tiesų amerikiečiai yra kvaili?“ (Cia suprantant amerikiečius, apskritai, kaip Vakarų pasaulį).

Milašius mano, kad šių dienų Vakarų pasaulis pergyvena savo vertybių krizę ir nesupranta savo kaimynų Rytų Europoje. Vakarų intelektualai pasidarė savo nuomonės vergais. Pavyzdžiui, pagrindinis jų nesupratimas yra laikyti tautiškumą griaunančia arba neigiama jėga. Tikrumoje tautiškumas gali būti labai sukabamas - jėga, kovojanti už humanistines vertybes. Jam - tautiškumui nėra reikalo būti puolančiu savo kaimyną, - tešia Milašius.,

Vertė Česlovas Valdas
Obcarskas

„TEVIŠKES AIDAI“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokėstį, įrašykime „Tėviškes Aidas“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Jo Ekscelencijos Arkivyskupo Audrio Bačkio išleistuvės

1991.12.24 mūsų kolegijoje Rektorių Prelatas Alg. Bartkus paskelbė per pietus mums visiems labai linksmą naujieną: Jo Ekscelencija arkivyskupas A.-J. Bačkis paskirtas Vilniaus arkivyskupijos arkivyskupu ir Vilniaus Metropolijos metropolitu.

Tačiau dabar sugrįžkime truputį į praeitį. 1991 birželio 18-osios vakarą po daugelio kančių ir išmėginimų sugrįžęs ir neilgai Vilniaus arkivyskupijos soste pabuvęs į amžinybę iškeliavo Jo Ekscelencija arkivyskupas Julijonas Steponavičius. Liūdėjo visa Lietuva netekusi tokio gero ir brangaus, tiek daug iškentėjusio ir daug patirties turėjusio Ganytojo. Arkivyskupo į paskutinę kelionę palydėti atvyko ir dabartinis Vilniaus arkivyskupas. Tada gal daug kas savo širdyje pagalvojo, kad galbūt kaip tik Arkivyskupas A.-J. Bačkis ir žengs į šį sostą. Tačiau tada dar tik buvo neaiškios svajonės ir spėliojimai. Dabar jau visa tai išsipildė.

Ir štai 1992.01.17 į Romą iš Olandijos atvyksta Jo Ekscelencija arkivyskupas A.-J. Bačkis. Arkivyskupą aerouoste sutiko Šv. Kazimiero kolegijos vicerektorius prelatas K. Dobrovolskis, Šv. Kazimiero kolegijos studijų prefektas profesorius kunigas J. Juraitis ir Šv. Kazimiero kolegijoje studijuojantis Vilniaus arkivyskupijos klierikas Rimantas Meškėnas.

Jau 1992.01.19 Jo Ekscelencija susitiko su kolegijos auklėtiniais ir vakarienių metu parodė savo, jau kaip Vilniaus arkivyskupo, herbą.

O sausio 23 dieną Šv. Kazimiero kolegijos Rektorių prelatas Algimantas Bartkus surengė Jo Ekscelencijos garbei išleistuvių vakarienę. Iškilmingoje vakarienėje dalyvavo Kard. Achille Silvestrini, arkiv. Justo Mullor Garcia Nuncijus Pabaltijo šalims, arkiv. Giovanni Battista Re, vysk. Jean Louis Tauran, arkiv. Jonas Bulaitis, arkiv. Ivan Dias, arkiv. Gabriel Montlavo, arkiv. Grancesco Monterisi, vysk. Antanas Deksnys, mons. Claudio Maria Celli, buvęs ilgametis kolegijos rektorius mons. L. Tulaba, kolegijos rektorius prelatas Alg. Bartkus, ponas Stasys Lozoraitis su Ponia, ponas Kazimieras Lozoraitis su Ponia, kiti svečiai.

Vakarienių metu sveikinimo žodį lietuvių ir italų kalbomis tarė Kolegijos Rektorių Prelatas Alg. Bartkus. Rektorių pasveikino Jo Ekscelenciją arkivyskupą A. Bačkį gavus tokį Šventojo Tėvo paskyrimą. Trumpai papasakojo apie arkivyskupo praeitį, mokslus.

- Stai, - kalbėjo Rektorių - kas prieš keletą metų galėjo patikėti, kad mūsų gerbiama Arkivyskupą reikės išleisti į Lietuvą. Tada tai būtų buvę netikros kalbos ir gal kam galėjo tik prisispaukti tokie dalykai. Šiandien tai jau yra realybė ir mes tai matome. Džiaugiamės ir kartu liūdime, kad reikia skirtis su Jumis, - kalbėjo prelatas Alg. Bartkus.

Po Rektorių žodžio kalbėjo Jo Eminencija Kardinolas Achille Silvestrini. Kardinolas taip pat prisiminė mokslus, darbą kartu su naujuoju Vilniaus arkivyskupu. Trumpai papasakojo pirmąjį susitikimą su Arkivyskupu A. Bačkiumi. Baigdamas savo kalbą Jo

Popežiaus naujai paskirtasis Vilniaus Arkivyskupas ir Metropolitas. Šią nuotrauką atsiuntė Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos Romoje Rektorių prel. A. Bartkus.

Eminencija palinkėjo Arkivyskupui Dievo palaimos, sumanumo, kantrybės surįžus po tiek metų darbui į tėvynę. Taip pat kalbėjo ir kiti Arkivyskupo mokslo draugai ir kolegos. Visi jie pažino ir pažįsta Jo Ekscelenciją tokį, kokį mes jį visada matome: visada pilną energijos, jėgų, sumanumo.

Pabaigoje kalbėjo pats Arkivyskupas A.-J. Bačkis. Arkivyskupas padėkojo Kolegijos Rektoriui už suruoštą vakarienę, už išsakytus sveikinimus ir linkėjimus, už visa tai, ką Jis patyrė būdamas šioje kolegijoje. Be kita ko Arkivyskupas kalbėjo:

- Aš važiuoju į Lietuvą ne verstis iš pamatų Bažnyčios, statyti Jos iš naujo, bet aš vykstu į Lietuvą kaip ganytojas, kuriam yra pavesta ganyti Viešpaties tautą. Aš grįžtu į Lietuvą su didele patirtimi, kurią įgijau dirbdamas Visuotinei Bažnyčiai.

Važiuoju dabar į Lietuvą vesti Bažnyčios pirmyn, į tikslą. Jums, kaip klierikams, - pasakė Arkivyskupas, - aš linkiu semtis mokslų Romoje, tobulėti, ruošti darbui, nes dabar jūsų labai reikia Bažnyčiai Lietuvoje. Tačiau jeigu kartais jūsų kas nors paprašytų padėti Visuotinei Bažnyčiai - pasiaukokite ir padėkite, nes jūs įgysite didelę patirtį, kuri visada yra reikalinga. Tad linkiu jums visiems kuo geriausios sėkmės moksle ir laukiu Lietuvoje, - užbaigė savo kalbą Jo Ekscelencija.

Po keleto dienų Jo Ekscelencija išvyko dar į Olandiją, kur dirbo kaip Popežiaus Pronuncijus ir greitai laiku turėtų išvykti į Lietuvą. Arkivyskupo ingresas į Vilniaus arkikatedrą baziliką yra pramatytas šių metų kovo trečią dieną per Šv. Kazimiero šventę.

Gintautas Gudas

Nustoję eję Eltos biuleteniai

Jungtinėse Amerikos Valstybėse nustoję eję mėnesiniai ELTOS biuleteniai lietuvių ir anglų kalbomis. Daug metų juos reguliariai spausdino Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto Informacijos tarnyba. Dabar, Lietuvai atsikovojus nepriklausomybę ir VLIK'ui išpildžius savo mandatą, baigiasi ir jo Informacinės tarnybos veikla. ELTOS biuleteniai lietuvių ir anglų kalbomis nuosekliai sekė įvykių eigą Lietuvoje kaupė, vertė ir vertino apie Lietuvą visomis kalbomis pasirodanti medžiaga, atsakydavo į sąmoningą ir nesąmoningą dezinformaciją, skelbė svarbiuosius Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių dokumentus, aprūpindavo Lietuvos bičiulius užsienyje ne tik informacija, bet ir argumentais. Pagrindinis biuletėnio anglų kalba taikynys buvo Vakarų valdžios įstaigos, parlamentai, tarptautinės organizacijos, universitetai, tyrimo centrai,

Vidurio-Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos problemų žinovai, spauda, radijas, televizija. Atsisveikindama su skaitytojais biuletėnių redakcija primena, kad Lietuvos istorija tebesitęsia, nurodo, kad angliškai skaitantieji ir ateityje bus teikiama pertvarkyta informacija apie Lietuvą, kviečia svetimšalius ir toliau domėtis laisva Lietuva, ją remti, kaip darė per penkiasdešimtį priespaudos metų. Redakcija taip pat primena, kad okupuotos Lietuvos pogrindyje įsikūręs Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas atsisakė eiti į kompromisus ir su naciais ir su sovietais, tuomi išreikšdamas lietuvių tautos valią. Istorija patvirtino, kad šis tautos nusistatymas buvo morališkai teisingas ir drauge realistiškas. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas oficialiai užskleidė savo veiklą per praėjusių metų lapkričio mėnesį Čikagoje įvykusį paskutinį istorinį VLIK'ų seimą. LRTV

POLITIKOS SESELIUOSE

Vašingtono vyriausybė nutarė uždrausti ozono sluoksniui kenksmingų chemikalų vartojimą 1995 m. vietoj anksčiau numatyto laiko 1997 m.

Sausio mėnesį Maskva atsiuntė algas Rygoj dirbantiems 300 KGB agentams. Aišku, kad jų turėtų būti nemažiau ir Lietuvoj, ypač mūsų parlamente.

Kol kas Lietuvoj nėra kuro stokos. Latvijoje ir Estijoje jo trūksta. Dėl aplinkos (oro, vandens ir žemės) užnuodijimo, geroj dalyj Ukrainos, kur yra sunkiosios industrijos centrai, žmonių amžiaus vidurklis nukrisiąs iki 44 m. Lietuvoj jis yra 71 m.

J. Baker lankėsi musulmonų, respublikose, kurios seniau priklausė S. Sąjungai. Vašingtonui, ir ypač Izraeliui, rūpi, kad šios naujos valstybės, su 50 milijonų gyventojų ir atominiais ginklais, nesusidėtų su Iranu ir jo fundamentalistais, nes tai pastatytų į pavojų Izraelio valstybę. J. Baker mėgino šiuos musulmonų kraštus prikaltėti, kad jie geriau draugautų su sanmtūresne Turkija. Azerbeidžanui jis prižadėjo pripažinti jo nepriklausomybę su sąlyga, kad ten bus gerbiamos mažumų teisės.

Ziemos Olimpijadoj Latvija laimėjo 13-tą vietą, o estai 31 ir 33-čią vietas. Tai buvo 10 km. lenktynės.

Argentina siūlo priimti 100,000 europiečių iš rytinės žemyno dalies laike 5 metų, jei bus duodama kiekvienam imigrantui 10,000 dolerių parama įsikūrimui.

Lietuvos pasiutynis Vašingtonui ir Vatikanui, Stasys Lozoraitis išvyko 2-3 savaitėm į Lietuvą, pirmą kartą po jos palikimo 1939 m. Per pasikalbėjimą su Amerikos Balsu Lozoraitis pareiškė, kad jis važiuoja ne vien priimti Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto tarptautinės teisės mokslų garbės daktaro laipsnį, bet ir būti laike Amerikos viceprezidento apsilankymo Vilniuje o ypač stebėti kiekvieną šalies gyvenimo detalę atidaręs labai plačiai savo akis. Paklaustas, kaip ilgai bus ambasadorium, Lozoraitis atsakė, kad to nežinąs, bet kad yra tikras, jog sugrįš į Lietuvą. Pagrindė problema, jo nuomone, yra organizacinio pobūdžio. Piliečiui reikia duoti aiškia struktūrą ir jausmą, kad jis turi teisę ir žino jos ribas. Jam atrodo, kad tuo keliu galima eiti greičiau, bet mes turėtumėm žiūrėti ne ką mums duoda Lietuva, bet ką mes galime duoti jai.

Zemdirbių sąjūdžio tarybos pirmininko pavaduotojas, Edvardas Raugalis, „Lietuvos Aids“ šitaip rašo apie žemės reformą: ji supriešinanti žmones, daranti lengvatas tiems, kurie turi valdžią ir daug pinigų, pamina savininko teises, viską užkraunanti žemės ūkio ministrui, kuriam tai galėtų būti persunki našta.

Australijos latviai nusiuntė savo giminėm 4 didžiules dėzes (containers) savo giminėm su vaistais, rūbais ir kitom dovanom. Dėzės pasiekė Rygą sausio mėnesį ir dovanos buvo tvarkingai išdalytos. O ką padarė mūsų lietuvių bendruomenė?

SPORTO NAUJIENOS

Nauja ALFAS valdyba

Paskutiniosios sporto šventės metu Geelonge, praėjusios labai gražioje ir draugiškoje nuotaikoje, už ką visi Australijos lietuviai sportininkai ir vadovai yra dėkingi Geelongo sporto klubo „Vyčio“ valdybai ir visai Geelongo lietuvių bendruomenei, kuri taip gražiai rėmė sportininkus ir jiems daug padėjo, buvo išrinkta ir naujoji Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos valdyba. Šį kartą ją sudarė Sydnėjaus „Kovo“ atstovai, kurie vėliau pasiskirstė sekančiomis pareigomis: Antanas Laukaitis - pirmininkas, Nita Grincevičiūtė-Wallis - sekretorė ir Petras Andriejūnas - išdininkas. Naujoji ALFAS valdyba numato ateityje palaikyti glaudžius santykius su visais Australijos lietuvių sporto klubais, o taip pat su Š. Amerikos ir Lietuvos sporto vadovybėmis. ALFAS didžiausias šiuo metu rūpestis yra mažesniųjų Australijos lietuvių sporto klubų, kaip sostinės Canberos, Perth'o, Brisbanės ir Hobarto geresnės veiklos atgaivinimą. Šie klubai turėtų daugiau įtraukti buvusius sporto veteranus, sporto rėmėjus ir visus kitus vietas lietuvius, ypatingai jaunimo tėvus, kad jie leistų savo vaikus į šiuos klubus ir patys visą veiklą paremtų. Kaip pavyzdys gali būti Geelongas, kur šiuo metu jaunimo yra tikrai nemažai, kas ir visą klubo veiklą labai pagyvina. Tikėkimes, kad pradėdant jau dabar, gražūs vaisiai

matysis Lietuvių Dienų ir Sporto Šventės metu Sydnėje. ALFAS valdybos adresas yra: 18 Miller Ave. Ashfield, 2131. Telef. /02/ 798 0306.

Lietuvos Tenisas

Jeigu Australijoje, kur žaidimo sąlygos yra tokios puikios, lauko tenisas yra viena iš populiariausių sporto šakų, tai ir Lietuvoje jis darosi vis populiarešnis, tik, žinoma, ten nėra tokių gerų sąlygų. Praeitų metų pabaigoje Lietuvos Teniso sąjunga yra priimta į Tarptautinę teniso federaciją, sumokant nario mokesčio \$2800.00, ką Lietuvos tenisininkams reikėjo pasiskolinti ir vėliau reiks gražinti, o tas yra dabar jau ne taip lengva. Pernai metais Lietuvos teniso reikalams buvo išleista 200.000 rublių, kai iš valstybės tebuvo gauta tik penktadalis. Iš Lietuvos žymiųjų tenisininkų, pelniusių Europos kvalifikacijas, yra klaipėdietis R. Muraška, G. Misiurova ir šiaurietis G. Mažonas. Naujai yra išrinktas ir Lietuvos Teniso sąjungos pirmininkas A. Putramentas.

Studentų „Atleto“ klubas

Prieš pora metų Kaune įsisteigė studentų sporto mėgėjų klubas „Atletas“, iš kurio vėliau atsiskyrė krepšininkai ir sudarė savo „Atleto“ krepšininkų klubą. Šio klubo žaidėjai yra studentai ir jų amžiaus vidurkis yra 21 metai. Šis klubas savo žaidimu daro labai didelę pažangą ir yra sekantis po „Žalgirio“ ir „Statybos“. Krepšininkai turi savo

gerų rėmėjų-mecenatų, tai pati didžiausia komercinė „Dianos“ bendrovė, „Lietuvos loto“ ir stiklo fabrikas „Aleksotas“. Šis studentų klubas, su pagrindiniais komandų žaidėjais, padaro sutartis ir pagal jas jiems moka atlyginimus, premijas, bet taip pat reikalauja, kad, būdami studentai jie ir sėkmingai mokintųsi. Dabar geriems žaidėjams, kaip kad būdavo anksčiau, nuolaidos yra nedaromos. Gali žaidėjas išvykti ir į užsienį, bet prieš tai turi sumokėti savo kontrakto 10 procentų šiam klubui. Tada jo vieta yra paliekama iki jis sugrįž namo. Klubas galvoja ir apie savo nuosavo sporto komplekso statybą, o taip pat organizuoti krepšinio stovyklas vaikams, kur jie susipažintų su krepšinio žaidimu. Lietuvos studentų klubai tikisi greito priėmimo į Tarptautinę studentų sporto federaciją /FISU/, tada jie galės dalyvauti ir Univeriadosose - 1993 m. Zakopaneje - žiemos ir Bufale /JAV/ - vasaros.

Paruošė Ant. Laukaitis

Geriausieji linkėjimai iš Lietuvos

Kai Lietuvoje žiema /nors sniego vargu ar surasi, kaip ir bet ko kito/, kai lietuviai mokosi būti laisvais ir kainos keičiasi taip pat greitai kaip Melburno oras, nejučia galvoju apie Australiją. Juk praleidau ten nevienus metus. Daug pamačiau, sužinojau ir patyriau.

Daug sutiktų žmonių šilumos, geranoriškumo, užmegztų pažinčių ir draugysčių, gerų minčių ir sumanymų parsivežiau Lietuvon visai be mūto. Jau šiek tiek perpratau naują Lietuvos gyvenimą. Lyginu ir matau, kiek dar daug turime keisti savyje, kad galėtume lygiuotis su laisvaisiais. Linkėčiau, kad daugiau žmonių galėtų tai pamatyti ir suprasti. Daug kas dabar klausia: „O kaip ten Australijoje daro?“ Tai neikainojama mano patirtis. Už tai ir ką patyriau profesijos srityje esu didžiai dėkinga dr. A.V. Stepanui, dr. Kuncai, už paramą ir rūpestį - dr. A. Kabailai, P. Jokubaičiui, dr. N. Zdanieniui ir dr. K. Zdanieniui, p.p. B. ir A. Staugaiciams, p.p. Krasauskams ir visiems savo giminaiciams, draugams, kurių dėka mano vėšnagė Australijoje tapo tokia maloni.

Su pagarba ir geriausiais linkėjimais

Daiva Mašanauskaitė

Melbourno Lietuvių Parapijos Sekmadienio Mokyklos mokiniai skaito visų sudėtą Tikinčiųjų maldą, kiekvienas atskiru prašymu per mokslo metų užbaigimo Mišias šv. Jono bažnyčioje 1991 m. gruodžio 15 d. Mikrofoną laiko mokytoja Birutė Kymantienė, pirmasis skaito Girius Antanaitis, sekantis - Linas Jokubaitis, Gintas Statkutė, Andrius Skeivys, Kim Pettiford, Justinas Klimas, Nindra Skeivyte, Rimas Statkus ir Justinas Balbata. Nuotrauką padarė Audrius Balbata.

Melbourno Lietuvių Parapijos Sekmadienio mokyklos mokiniai gieda prie altoriaus mokslo metų užbaigimo iškilmingose pamaldose šv. Jono bažnyčioje. Giesmes išmokė Birutė Kymantienė. Nuotrauką padarė Audrius Balbata.

DŽIUGO TUNTAS

Melbourno Skautų Džiugo tunto štabo posėdis vyko Parapijos Namuose Kensingtone vasario 6 d. Tuntininkė v.s. Danutė Lynikienė pasveikino tunto vadovus ir vadoves, ypač gerai pasisekė vasaros stovykla sausio 2-5 dienomis. Nors stovykla buvo trumpa, kai vyresnieji vadovai buvo išvykę į Pasaulio Jaunimo Kongresą Pietų Amerikon, tai daugiausia stovyklavo jaunieji. Buvo lietingas oras, tai daugiau buvo progos gerai ruošti patyrimo laipsnių egzaminams. Rajono vadija yra numačiusi suruošti skautų vadų ruošimo kursų apie Velykas netoli Melbourno. Tai bus jau rimtai pradėta ruošti sekančiais metais Lietuvoje vykstančiai Jubiliejinei stovyklai. Lietuvos skautų dangiškojo Globėjo Šv. Kazimiero šventę nutarta iškilmingai minėti kovo 1 d. sekmadienį lietuviškom pamaldom, o Lietuvių namuose bus suruošta tradicinė Kaziuko mugė, loterija, nes tuntu reikia užsidirbti lėšų, pradėdant ruošti Lietuvos jubiliejinei stovyklai. Po pietų vyks Tunto sueiga, žodis, dainos. Skautų Tėvų komitetas pietus ruošia Lietuvių Namuose kovo 15 d., numatyta visus pavaišinti lietuviškais cepelinais, o metinis skautų balius Lietuvių namuose vyks rugsėjo 5 d. Po posėdžio sekė kavutė, kur ir toliau buvo tęsiami skautiškos veiklos reikalai, ypač džiaugiamės, kad Tuntas turi gražaus savo atžalyno - vilkiukų ir paukštyčių, kurių draugovė gerai veikia.

Skautininkų Ramovė

Ramovės pirmininkė v.s. Jonė Zitkevičienė Skautininkų sueiga buvo sušaukusi Vasaros stovyklos metu Gilwell Parke sausio 5 d. Ramovė pernai per Rajono Vadiją \$400 auka parėmė Lietuvos Skautų Sąjungą. Lietuvos Skautų Sąjungą pernai aplankiusi s. Rasa Statkuvienė pateikė labai įdomų pranešimą apie Lietuvos skautus ir jų problemas. Ramovės pirmininke vienbalsiai ir toliau perrinkta v.s. Jonė Zitkevičienė. Švenčiant Skautų Globėjo Šv. Kazimiero Šventę šv. Mišių aukoje prisiminsime ir mūsų Ramovės mirusius narius, tai v.s. Borisas Dainutis, v.s. Antanas Krausas, ps. Algirdas Talačka, ps. Leonas Kepalas, židinietis Napoleonas Butkūnas ir s. Romualdas Ališauskas. Sueiga baigta Maironio giesme Lietuva Brangi. PD

PAIEŠKOJIMAS

Ieškau 1944-1945 metais į Australiją emigravusį mano bendramosklį Stasytį Adomą, gimusį 1915 m. ir kurį laiką ten dirbusį mokytoju. (Apie 1970 metus prasidėjęs susirašinėjimas greitai buvo nutrauktas.)

Rašyti adresu: Vladas Sarka, Šeškinės g-vė 63-10, Vilnius, Lietuva.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Lietuvos Nepriklausomybės šventės Vasario 16 pamaldos vyko šv. Jono bažnyčioje, dalyvaujant ir Lietuvos Garbės Konsului Australijai prof. Dr. Algiui Kabailai. Organizacijų vėliavas su garbės sargybmomis įeinančius pasitiko Parapijos choras giesme ir per visas pamaldas kėlė iškilmingą dvasią ir nuotaiką, diriguoja Petras Morkūnas, vargonuoja Zita Prašmutaitė. Kun. dr. Pr. Dauknyš aukojo šv. Mišias visų vardu už Lietuvą ir tarė žodį. Skaitymus atliko Andrius Vaitiekūnas, Paulius Jokubaitis ir Valentinas Čižauskas. Auką atnešė Halina Statkuvienė, Viktorija Jablonskienė ir Jadvyga Vingrienė. Po Tikinčiųjų maldos kunigas suteikė Bažnyčios palaiminimą Juozui ir Irmgardai Gailiams 40 metų Moterystės jubiliejaus proga. Moterystės ryšiu juos sujungė kun. Juozas Kungys 1952 m. vasario 16 d. Savo vaikus išauklėjo lietuviškoje-katalikiškoje dvasioje, - Romualdas dabar inžinierius, Birutė katalikų mokykloje mokytoja ir vadovauja Tautinių šokių grupei Geelonge. Šv. Komunijos išdalinta apie pustrčio šimto, kunigui padėjo dalinti Valentinas Čižauskas ir Juozas Keblys - abu tom pareigom patvirtinti Melbourno Arkivyskupo. Pamaldas baigėme Lietuvos Himnu.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės išvakarėse minėjo Tėviškės Aidi savanorių ekspedicija, su kunigu pasimeldė už Lietuvą, poetas Juozas Mikštas pateikė savo kūrybos Lietuvai skirta eilėraščių. Ilgiausių Metų visi sugiedojo ALK Federacijos pirmininkui Valentinui Čižauskui, kuris tą dieną minėjo savo Vardines. Seimininkė O.Szentimrey paruošė visiems pietus.

Ligoniai. Šv. Sakramentus priėmė Savanoris Kūrėjas Adomas Uselis prieglaudoje, o Geelonge ligoninėje Zofija Paškevičienė ir Vladas Leitonas, - abu jie po sunkių operacijų.

Parapijos išlaikymui bendra

PRANEŠIMAS

Melbourn DLK „Vytenio“ Šaulių Kuopos įvykusio visuotinio narių susirinkimo, vasario mėn. 9-tos dienos North Melbourne Lietuvių Namuose bendruomenės kambaryje. Šaulių Kuopos valdybos rinkimų rezultatai paliko čia. Dauguma narių rankų pakėlimu patvirtino palikti valdybą tą pačią.

Valdyba sutiko palikti ta pati, dar dvejų metų kadencijai. Susirinkimas baigėsi gražioje nuotaikoje. Susirinkimas užbaigtas Tautos himnu.

Valdybos nariai: Vitas Šukevičius - Kuopos pirmininkas tel. 429 9046; Juozas Gylis - vice-pirmininkas ir išdininkas tel. 459 9264; Pranas Bartaška - sekretorius tel. 743 5731; Genutis Žvinakis - pareginimo vadovas tel. 523 5957; Gylienė Alfa - pietų virimo vedėja tel. 459 9264; Juozas Jurgelaitis - revizijos komisijos pirmininkas tel. 314 4815; Albinas Miškinis - revizijos komisijoj tel. 354 6978.

Kuopos valdyba

suma vokeliais aukojo: \$70 Halina ir Juozas Pletai, \$60 Z. Pranckūnienė, po \$50 M. Birietienė, E. Dainutis, S. Savickienė, po \$40 J. Grigaitienė, S. R. Rindzevičius. G. Samsonas, po \$30 S. J. Arai, Pranė Augustinavičius, Stasys Tamulevičius, A. Vaičiulis, po \$20 L. Didžienė, Ignas Stankus, V. Stasiūnas. Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoju ir kartu prisiuntusiems „Tėviškės Aidi“ prenumeratas. Kun. Pr. Dauknyš.

Indrė Kairaitytė išteka už Craig Kelly, jungtųjų šv. Mišios mūsų šv. Jono bažnyčioje kovo 7d.

Latrobe Valley, Sale ir apylinkių lietuviams pamaldos kovo 14 d. šeštadienį 12 val. Servacijaus ir Alvinos Sabrinskų Viloje Tambo Road. Moe. Kviečiami visi!

Morningtono kapinėse kovo 21 d. šeštadienį 12 val. bus pašventintas paminklas ant A.†A. Nikodemo Ropės kapo, kuris mirė pernai balandžio 21 d. Po pašventinimo šv. Mišios bus pas poniją Ropienę namuose, 105 Beletura Hill Road. Kviečiami visi!

Džiugo Skautų Tuntas dangiškojo Globėjo šv. Kazimiero šventę mini kovo 1 d. sekmadienį, pradėdant iškilmingomis pamaldomis šv. Jono bažnyčioje 12 val. Visi rikiuojasi prie bažnyčios kieme pilnomis uniformomis ir su vėliava žengia į bažnyčią. Po pamaldų vyksta į Lietuvių namus, kur ruošama tradicinė Kaziuko mugė, loterija, tunto sueiga. Kas galėtų loterijai paaukoti fantų, juos palikti Lietuvių namų svetainės bare.

„Pagalba Lietuvai“

ALB Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja už \$415 auką, skiriamą „Pagalba Lietuvai“ fondui, kuri per kariuomenės šventės minėjimą buvo surinkta Sale seniūnijoje. Aukojo: \$150 V. Čižauskienė, \$50 E. Eskirtienė, po \$20 V. ir R. Rutkauskas, J. Seštokas, P. Sidaras, G. ir J. Lekniai, \$15 V. Koženiauskiene, po \$10 kun. dr. P. Dauknyš, G. Baleiša, D. Valytė-Ellison, G. Bindokas, J. Varkalis, A. ir G. Šarbinskas, J. Ališauskas, V. Balsevičius, G. Stankus, V. Norkienė, A. Lenartas, O. ir B. Vitkauskai.

ALB Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja už \$1205 auką, kurią vietoje gėlių A.†A. Kazio Šimkevičiaus laidotuvsė Geelongo lietuviai suaukojo „Pagalba Lietuvai“ fondui. Aukojo: \$1000 kartu sudėjo Juozas ir Irmgarda Gailiai, Birutė ir Terry Gailiai, \$50 Vytas Klova, \$30 Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba, po \$20 Vytas Brazėlis, Irta Valodkienė, Vera Klupšas, Vincas Šalaviejus, Petras Jakaitis, po \$10 Agota Jančiauskienė, Juozas Manikauskas, \$5 Alina Cimermonienė.

V. Genys

ALB Krašto valdybos išdininkas

PAIEŠKOJIMAS

Yra paieškomas Vytas Maciūnas, gyvenęs Adelaidėje. Yra gauta žinių iš Lietuvos. Zinotieji apie Vytą prašomi atsiliepti šiuo adresu: J. Kemežys, 28 Duncan Ave., Greensborough, Vic. 3088.

TAUTINIAI ŠOKIAI - MELBOURNE

Kviečiame jaunus ir ne taip jaunus rinktis į tautinius šokius. Repeticijos vyksta kas šeštadienį Lietuvių Namuose - Errol St. North Melbourne.

Gintarėliai - 4 metų iki 10 metų	-	12 val. pp.
Malūnėlis - 10 metų iki 16 metų	-	12.30 val. pp.
Gintaras - 16 metų ir virš (studentai)	-	1.30 val. pp.
Sokdava - 25 metų ir virš (veteranai)	-	10.00 val. ryto

Norint daugiau žinių apie Malūnėlio grupę, prašom kreiptis į Vilią Mockutę tel. 458 1079. Dėl visų kitų grupių, kreipkitės į Dalią Antanaitienę tel. 857 7248.

Prašom registruotis telefonu kuo greičiau, arba prašom atvykti į pritaikytą repeticiją vasario mėn. 29 d. šeštadienį.

Prisijunkite prie Tautinių Šokių grupių bus gera proga jaunimui pabendrauti ir nuvykti ir dalyvauti Tautinių Šokių Šventėje per Lietuvių Dienas gale šių metų Sydnejuje.

Dalia Antanaitienė

Melbourno Litanistinė biblioteka

Gautos knygos: „Didysis kovotojas“, kunigas Karolis Garuckas, SJ., red. kun. J. Kidykas, JAV, '89. „Egzodo literatūros atšvaitai“, išeivių literatūros kritika 1946-87, sudarytojas, įvado ir paaiškinimų autorius Lūtas Mockūnas, Vilnius, '89 (Si pirmoji Lietuvoje leidžiama išeivių kritikos darbų antologija pateikia mūsų skaitytojams platų per keturiasdešimtmetį svetur sukurtos lietuvių literatūros vaizdą. Knygoje analizuojama J. Aisčio, B. Brazdžionio, S. Santvaro, H. Radausko, A. Mackaus, K. Bradūno, M. Katliškio, K. Ostrausko ir kt. kūryba. Reprezentuojami ne vien produktyviausi kritikai bei literatūrologai, dalies straipsnių autoriai yra žymūs lietuvių poetai, prozininkai, literatai: A. Škema, A. Nyka-Niliūnas, H. Nagys, T. Venclova ir kt. (Antaninos Garmutės „Ažuolų randai“, dokumentinės apybraižos, vaizduojančios sibirinius lietuvių trėmimus ir gyvenimą Sibiro plotuose, Toronto '89. Jurgio Gimbuto „Jonas Simoliūnas“, inžinierius, valstybininkas, profesorius, Chicago '88. Alfonso Grauslio „Jieškau Tavo veido“, Dvasinio ugdymosi įtaigos, II papildyta laida“, Toronto '83. Algirdo Gustaičio „Karas braukia kruviną ašarą“, 2-jo Pasaulinio karo dienoraštis, 240 iliustracijų- nuotraukų, atspaudų, žemėlapių, Chicago '90. Kazoko Vinco „Ugnis ir žodis“, pomirtinis poezijos rinkinys, Londono '89. „Kunigas Alfonsas Lipniūnas“, red. St. Vanagaitė-Petersonienė, Chicago 1985.

Prano Kuraičio „Filosofijos raštų rinktinė“, Chicago '90. (Spaudai paruošė Antanas Vaičiulaitis.) „Lenkų įvykdytas lietuvių tautos genocidas“, paruošė V.P. Uluntaitis, Čikaga '89. Antano Paškaus „Sąžinė psichologiniu požiūriu“, Chicago '91. Antano Rubšio „Islamas“, religija, kultūra, valstybė, Brooklyn, N.Y. '87. Antano Rubšio „Ateikite ir pamatykite“, knygą skirta prel. Jonui A. Kučingui, Garbingajam išeivijos Sului ir Svyturiui, švenčiant 80 -jų amžiaus metų sukaktį, '90. Nijolės Sadūnaitės „KGB akiratyje“, Chicago '85. Stasio Santvaro „Buvimo pėdsakai“, aštuntoji lyrikos knyga, Cleveland, Ohio '83. Dr. Algirdo Statkevičiaus „Žmogaus gelbėjimas“, sofiokratija ir geodoroviniai jos pagrindai, Chicago '90. Kęstučio Trimako „Ieškančiojo pėdsakai“, evangeliniai mąstymai, Chicago '89. Marijos

Aukštaitės „Audringais vieškėliais“, 14 apysakų, autorės paruoštų 1963, Toronto '89. Nijolės Jankutės „Saulėgrąžų tvanas“, apsakymai, Chicago '90. Anatolijaus Kairio „Epigonai“, politinis romanas, Chicago '89. Audros Kubiliūtės „Nepaprasti įvykiai aštuonioliktoje gatvėje“, Chicago '86. Andriaus Norimo „Kelionė į Kauną“, premijuotas jaunimui romanas, Chicago '90. Juozo Toliušio „Susitikimas prie katedros“, tolimesni tryliktosios laidos nuotykių, Chicago '84.

Aukojo bibliotekai \$5 K.E. Milinskai. Ačiū.

J. Mikštas
Bibliotekos vedėja

Vatikano atstovybės

Prie Apaštaltų sosto šiuo metu veikia šimtas dvidešimt septynių pasaulio kraštų diplomatinės atstovybės-ambasadų, tarp jų ir Lietuvos diplomatinė atstovybė, kuri, kaip rašo Vatikano radijo dienraštis, neseniai buvo pakelta į ambasados rangą. Praėjusiais metais Apaštaltų sostas užmezgė diplomatinis ryšius taip pat su Estija ir Latvija, bet šios Pabaltijo šalys dar nėra įsteigusios savo diplomatinės atstovybių Vatikane. Be to praėjusiais metais prie Apaštaltų Sosto buvo akredituoti du nepilnų diplomatinį statusą turintys atstovai: tai Sovietų Sąjungos ambasadorius, kuris nuo gruodžio 29-os dienos atstovauja prie Apaštaltų Sosto Rusijos federacijai, ir Meksikos respublikos prezidento asmeninis atstovas. Apaštalinės nuncijatūros, tai yra Popiežiaus diplomatinės atstovybės, taip pat veikia 127-niuose pasaulio kraštuose. Praėjusiais metais jos buvo įkurtos ir Pabaltijo respublikose.

LRTV

PENSININKŲ SUSIRINKIMAS

Melbourno Lietuvių Pensininkų susirinkimas įvyks kovo mėn. 3 d. antradienį. 11 val. Melbourno Lietuvių namuose. Bus padaryti pranešimai ir bus renkama nauja Pensininkų valdyba. Apie 12.30 val. atvyks ministerė Mrs. Hogg.

Kviečiame visus pensininkus dalyvauti.

Melb. Liet. Pensininkų valdyba

SVARSTOMA RYTPRŪSIŲ ATEITIS

Dr. A. Statkevičiaus

„Gamtos dėsniai, kultūra ir mes“

Prancūzų žurnalisto, aplankiusio Karaliaučių įspūdžiai, kuriuose minimos ateities galimybės: parduoti Vokietijai, padalinti tarp Vokietijos ir Lietuvos, įsteigti Rytprūsių respubliką.

Ką planuoja daryti su Rytprūsiais dabartinė Rusijos valdžia, dar niekas nežino, bet suinteresuoti sluoksniai jaučia, kad dabartinė būklė negali ilgai tęstis, nes kraštas atsidūrė izoliacijoje. Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe.

„Nerimta“ siena. Prancūzų žurnalistas Jan Krauze dienraštyje „Le Monde“ 1991.XII.3 išspausdino ilgą reportažą apie savo kelionę į Rytprūsius per Lietuvą.

Valstybinė siena dar nesanti „rimta“. Stovi vienas lietuvis muitininkas, kuris neva užrašo keleivio automobilio numerį, o už 20 metrų stovintis sargybinis pakelia skersinį barjerą ir įleidžia keleivį. Tačiau tai esanti tikra siena, kuri su laiku darys vis svarbesnę, kai Lietuva įtvirtins atgautą savo nepriklausomybę.

Tai esanti keista siena, primenanti sovietinės imperijos veržlą į vakarus, einančią per Lietuvą, buvusį tos imperijos pakraštį. Pervaziavęs tą sieną, randi „sovietinę“ arba rusišką teritoriją. Tai liudija prasti keliai, apleisti pirmaklasiai viešbučiai (juose nėra muilo), pagrindinė gatvė šlitiniuojantis girtas pilietis...

Dabartiniai Rytprūsiai - Kaliningrado provincija yra Rusijos federacijos dalis, perkirsta Lietuvos teritorijos. Ji buvo sovietinės imperijos priešakinė dalis, kurios paskirtis - sargybinio šuns, pastatyto Stalino, prižiūrėti Baltijos valstybes, Lenkiją, kontroliuoti Baltijos jūrą, Gdynios uostą ir Vyslos žiotis.

Gyventojai ir pastatai. Ir dabar Rytprūsiose matyti nepaprastai daug uniformuotų žmonių, karinių sunkvežimių, motociklų su priekabomis. Tai pigios transporto priemonės, kurias „modernioji“ Europa yra beveik užmiršusi.

Tarp daugelio sovietinių pastatų matyti ir vokiškų pastatų pėdsakai. Pačiame Karaliaučiuje, prie katedros griuvėsių, matyti liūdnas šio krašto vaiko Emanuelio Kanto paminklas.

Rytprūsiose dabar yra truputį mažiau kaip milijonas gyventojų: daugybė karininkų su šeimomis, pensininkų, kelios dešimtys tūkstančių privalomos tarnybos kareivių, jūrininkų, žvejų. Juos visus jungia bendras rūpestis, būtent ateities netikrumas. Tiesa, tas netikrumas jaučiamas visoje buvusioje Sov. Sąjungoje, bet Rytprūsiose ypatingai, nes tai dirbtinai sudaryta sritis, toli nuo Rusijos.

Si sritis buvo 40 metų uždara ir tik prieš vienerius metus jos valdytojai pradėjo įsileisti turistus. Vasarą atvažiuoja daugiausia vokiečiai, kuriuos vadina „ilgesio

turistais“. Ir tai nieko blogo, nes jų dėka bjaurus „sovietinis namas“, praėjusios epochos liekana, bus paverstas geru viešbučiu.

Vokiečiai. Rytprūsiose gyvenančių vokiečių tėra keturi tūkstančiai. Apie vokiečius šios srities viršininko patarėjas pareiškė: „Zinoma, sovietinės kilmės vokiečiai gali čia laisvai apsigyventi, jeigu nori, bet tenesitiki privilegijuotų sąlygų. Be to, kur juos apgyvendinti?“ O vieno laikraščio redaktorius pareiškė: „Tai nepatiktų nei lenkams, nei lietuviams.“

Naujasis Rytprūsių viršininkas M.Matočkin, paskirtas B.Jelcino, aiškino, esą galima tikėtis Vokietijos pagalbos šios srities atstatymui, bet pridūrė: „Vokiečiai mums padės, kiek tai jiems patiems bus naudinga. Mums gi rūpi veikti taip, kad tai būtų naudinga ir mums.“

Si mintis esanti gyva Vokietijoje ir kelianti nerimą tarp dabartinių Rytprūsių gyventojų. Apie tai esą rašė toks rimtas vokiečių laikraštis kaip „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ prieš keletą mėnesių. Rusija, pardavusi Vokietijai tą sritį, pripildytą savo išda. Pasak prancūzų žurnalisto, tai primena derybas su Japonija dėl Kurilų salų pardavimo.

Klaipėdiečio siūlymas. Vienas

lietuvių laikraštis Klaipėdoje (autorius nemini jo pavadinimo) esą paskelbė straipsnį, kuriame siūlo lietuviams suartėti su Vokietija ir pasidalinti Rytprūsių teritoriją, pridėdant ir kaikurias sritis, dabar valdomas Lenkijos. Prancūzų žurnalistas pastebi, kad tai nerealaus siūlymas, nieko neįpareigojantis, išskyrus patį laikraštį, tačiau tai pastebėjo „Kaliningradskaja Pravda“ ir ji perspausdino be jokių komentarų su aiškiu nepasitenkinimu.

Rytprūsių gyventojuose, sprendžiant iš pokalbių su jais, jaučiamas, tam tikras nerimas dėl lietuvių laikysenos atgavus savo nepriklausomybę, nes dėl to rytprūsiečiai jaučiasi dabar izoliuoti. Vienas jų pareigūnų pareiškė: „Reikia koridoriaus“.

Rytprūsių valdžios viršūnėse tokio nerimo nėra. Naujieji Jelcino paskirti pareigūnai nuskubėjo Lietuvon tartis dėl ekonominio bendradarbiavimo, kuris jau seniai vyksta. Net tuo metu, kai Maskva buvo paskelbusi blokadą Lietuvai ir nutraukusi naftos tiekimą, Lietuvos gyventojai jos nemažai gaudavo slaptai iš Rytprūsių.

(„Tėviškos Ziburiai“
Nr.3, 1992)

Sydnėjaus Kronika

Prisiminta sausio 13-tosios aukos Lietuvoje

Maldos ženkle buvo prisiminta sausio 13-tosios ir kitos paskutinės aukos padėjusios savo jaunas galvas už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Nors ir sirgdamas prelatas P. Butkus aukojo šv. Mišias už paskutinės bolšvizmo aukos Lietuvoje.

„Dainos“ choro choristai mūsų maldas palydėjo giesmėmis. Vargonais palydėjo A.Kramilius ir solo pagiedojo, „Kad skausmas tau širdį“.

Skaitymus atliko Sydney apylinkės pirmininkas inž. Vytautas Juška. Amžino atilsio visiems žuvusiems už Lietuvos laisvę. Lai ant jų kapų niekada nenuvysta gėlės.

Latvių kamerinis jaunimo choras Sydnėje

Vokiečių Lufthansos oro linija buvo atvežusi į Australiją latvių jaunimo kamerinį chorą Versija iš Rygos. Šis jaunimo choras liepos mėn. 1991 metais dalyvavo chorų varžybose Olandijoje. Iš 254 chorų latvių jaunimo choras laimėjo pirmą vietą. Tai daugumoje muzijos mokytojų ir kiti darbuotojai muzikos srityje.

Paskutinį religinį koncertą Latvių jaunimo choras davė sausio 18 d. St. Anne's anglikonų bažnyčioje Strathfelde.

Pirmoje dalyje choras išpildė tarptautinių kompozitorių kūrinius, o antroje - latvių. Chorui dirigavo pasikeisdami trys dirigentai: Vita Timermane, Einars Verro ir Edmunds Jonaitis - lietuvių kilmės.

Latvių jaunimo choro pasiklausyti buvo prisirinkus pilna bažnyčia, latvių, australų ir keletas lietuvių. Kodėl rašau apie šį latvių jaunimo chorą? Pirma, tai jų amžius tarp 18 ir 25 metų. Užaugę bolševikmetyje. Išpildė visą koncertą religinės muzikos. Kas atėjo jų pasiklausyti? Žilagalvė publika. Kur buvo laisvame pasaulyje gimęs ir augęs latvių jaunimas? Štai kiek kreipia dėmesio ir pagarbos varge ir priespaudoje užaugusiam jaunimui atvežusiam dainas ir giesmes į Australiją. Šis choras dalyvavo ir Adelaidės Meno festivalyje.

Kor.

Vilniaus arkivyskupas

Audrys Bačkis prieš išvykdamas iš Romos, aukojo šventas Mišias Aušros Vartų Dievo Motinos lietuvių koplyčioje švento Petro bazilikoje. Drauge su arkivyskupu Mišias koncelebravo dešimt lietuvių kunigų. Per pamaldas tartame žodyje arkivyskupas Bačkis pasidžiaugė, kad greitai galės melstis prie Gailestingumo Motinos paveiklo Aušros Vartuose, visiem susirinkusiem, o ypač kreipdamasis į švento Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje auklėtinius, palinkėjo Svenčiausios Mergelės Marijos nepalaujančios globos, kad dirbdami ir išeidami mokslus būtų naudingi Bažnyčiai ir atsikuriančiai Tėvynei Lietuvai.

Tik neseniai pasirodė dr. A. Statkevičiaus aukščiau minima knyga išleista Lietuvoje. Tai yra jau penktas gan didelio masto filosofinis darbas. Yra malonu girdėti, kad mūsų tautietis yra aukštai vertinamas už savo darbus ir nenuilstamai kopija į pasaulinio masto filosofų tribūną. Jo knygos yra verčiamos į anglų, vokiečių, ispanų, portugalų, lenkų bei rusų kalbas. Filosofų kongreso dalyviai labai įvertino N. Statkevičiaus bandymą suformuoti „tarptautinės moralės teoriją“. Pagal Meksikos Uni. prof. BAHM - „Knyga atstovauja morališkai sveiką filosofiją ir idealią žmonijos viziją.“ Nežiūrint į ilgus metus rusų vergovėje, Daktaras niekur nepareiškia jokio revanšo ar neapykantos savo budeliams ir jau ten jis formavo idejas, kaip pakeisti moraliniai nuskurusį okupantą ir, bendrai, žmonijos agresivią laikyseną. Pagal autorių: - „Gamta beveik visu šimtu procentų kiekvienam į pasaulį ateinančiam gyvūnui padovanoja prigimtyje užkoduotą elimentaraus kultūringumo minimumą.“

Kartais lyg ir suabejodamas žmogaus pranašumu tarp pasaulio gyvūnijų, autorius „pasikviečia“ į pagalbą Demokritą (460-361 BC), kuris irgi pareiškia abejones dėl žmogaus pranašumo sekančiai: - „Kiek daug už žmogų yra protingesnis gyvylys, - kuris tenkindamas poreikį, žino jo dydį, o žmogus savo poreikių patenkinimui nežino ribos.“

Būtų neteisinga pasakyti, kad autorius yra kiek pesimistiškas „ieškodamas žmogaus“, nes jo pastangos dar nesibaigia. Tai galima matyti iš sekančių minčių su paslėptu perspėjimu: - „Mes - Žmonija ir dar dabar tebesame tik nuolatinio ieškojimo bei nuolatinio neatradimo stadijoje, esame labai toli nuo išmintingo elgesio... Per visą savo egzistavimą buvome beveik šimtaprocentiniai avantiūristai. Mes gyvename ne tikru gyvenimu, o tikrai tikro gyvenimo iliuzija.“

Si 328 psl. „Gamtos dėsniai kultūra ir mes“ yra apibūdinama kaip filosofinių apmąstymų knyga apie gamtos evoliucijos, kūrėjo desnius, kultūros ir religijos esmę, žmogaus būtį, gerį ir blogį.

Nežiūrint į įsitikinimus bei pažiūras, kiekvienas skaitytojas ras ne tik dvasinės naudos, bet ir atsakymus į problemas, kurios prieš tai atrodė kaip ir neišsprendžiamos.

Reikia paminėti, kad dr. A. Statkevičius grįžo į Tėvynę. Tikėkim, kad padės visokioms frakcijoms surasti kelią, vedanti į vienybę.

V.L. Mačys

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai: kada išsivaduos iš pavergimo. Paremiant testamentiniu būdu būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithuanian National Foundation, Inc., (Tautos Fondas). Nepamirškime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Iždą - jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne

Užsienio spaudos agentūros paskelbė informaciją, kad Lietuvos generalinė prokuratūra pradėjusi tirti buvusios Lietuvos ministrės pirmininkės Kazimieros Prunskienės tariamus ryšius su buvusios Sovietų Sąjungos valstybinio saugumo komitetu - KGB. spaudos agentūros rašo, kad generalinė prokuratūra turinti Kazimieros Prunskienės pasirašytą raštą, kuriuo buvusi ministrė pirmininkė įsipareigojusi teikti informacijas valstybinio saugumo komitetui - KGB.